

«Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам»

Тағайындау

Қазақты қазақ құртып құрған мемлекет кімге керек?

2 қыркүйектегі Мәжілістегі «Жаңа Қазақстан» депутаттық тобының мәзірдемесінен кейін қоғамда, әсіресе аулақтатқандық жерде қызу талқы басталып кетті. Айтылып жатқан кейбір пікірлер «Неге уақыттың бұрыңғы Президентті сайлау өтеді?», «Неге 7 жылға бір рет сайлауымыз қажет?», «Неге уақыттымен Президент сайлауды өткізе бермейміз?», «Конституцияға неге өзгеріс енгізе береміз?» деген бағытта. Яғни, екі үлкен мәселе халықты толандырып отыр: 1. Кезектен тыс Президенттік сайлау және оның 7 жылдық мерзімі; 2. Президент К.Т. Тоқаевқа қатысты пікірлер.

Бірінші мәселеге байланысты. Елдегі саяси және экономикалық ахуалды бізміз де көріп отырмыз. Жағдай қиындамаса, жақсарған жоқ. Ол туралы өткенде шет жағасын жаздым. 30 жыл бойы қалыптасып келген жеңілдіктер қоғамның барлық жеріне обыр ауруы сияқты кіріп кеткен. «Ауру батпақтан кіріп, мысқаладан шығару» демеуші бұл «ауруды» жақсы және оны «ауқатты» жоюға оларға отыраған күштер бар екенін мектептің бағасына дейін білді. Олардың мақсаты сол баяғы ресурстарға иелік етіп, өз биліктерін қайтарып алу. Оларда доллармен есептегенде миллиардтаған қаржы бар, ақпараттық ресурстары тағы бар, биліктің барлық тармақтарына кіріп алған адамдары бар. Олардың құрған жүйесі өлді кедейлікке алып келді. Мемлекет басқаруы халықтың әл-ауқатын жоғартуға емес, оны тоңуға бағыттады. Өзі де сол әрекет жүріп жатыр. Занды да, бәсекелесті де, тіпті құлық құрылымдарды да өздеріне ыңғайлы қылып жасады. Халықаралық заңдармен, келісім-шарттармен бекітіп, Қазақстанды жекеменшік «Жабық акционерлік қоғам» қылып алып, бүкіл байлығын сорып отыр. Біз білемізін, тоңылып жатқан дүние көп. 90-шы жылдардың басында коммунистік идеологиядан саяси арғыланып кетіп, мемлекет басшылардың өзіміздің ұлттық идеологиямызды қалыптастырған жоқ. Неге? Өйткені қазақ халқы - асыл халық еді. Оның немен фасырық длі мен діні, тарихы мен мәдениеті көп елден көш ілгері еді.

Соның арқасында бабаларымыз әлемге руханияттың нұрын шапты, сол заманның өзін текологиялық дүниеге әкелді. Ең бастысы әлемде әділдік орнықты! Ал, бізде де болды! Тауеуісіз Қазақстанда төл руханияттымызды төрге шығармай, дүние мәселесіне басты көңіл бөліп, «экономика бөріні түзейді» - деп, байлықты «приватизация» жасауға көшті. Ал, идеологиялық вакуум ешқандай болмайды, бос жерге неше түрлі ағымдар кіреді. Ең сорақысы Ислам атын жамылған қаскөйлер еліміздің идеологиясын алқақлап, сонау ата-бабадан келе жатқан руханиятымыздың түп-тамырына балта шаба бастады. Оны билік көрді, қарсы келмеді, тіпті қолдап отырды. Себебі, ұлттық идеологиясы әділдікке алып келіп, халықтың байлығын тоңайтпайтын еді! Ау, ағайын! Руханияттың бұтаттал жері түгелте жуық байлығыңды азғантай азғын тоңтпн, қланың қолына өтіп, кеңі 25 жыл өзіншілеріне алып, қолыңа алды. Олардың отырған заманда не істеу керек? Тарихтан белгілі, қисыяп кеткен нәрсені түзеудің екі жолы бар. Біреуі - революциялық (хирургиялық), екіншісі - эволюциялық (терапиялық). Революциялық жол өте ауыр жол - өйткені, онда қан төгіледі. Шабу, кесу, жулу, оңыру болды. Екі нәрсені бірнешеуі бөлінген күштер ұрысқа шығалы. Оны сіздер менен жақсы білесіңдер. Кезінде Ресей патшасы революциямен күнәтты. Сол заманда қаншама ел қырылды, қан суша ақты. Оны жасағандарда иман, аушылшық, мейрім деген нәрселер болған жоқ. Олар Құдайды жоққа шығарған тобыр еді. Ол бізге керек пе? Қазақты қазақ құртып құрған мемлекет кімге керек? Маған керек емес! Сізге де керек емес деп ойлаймын! Эволюциялық жол - заң аясында, азаматтық қоғам құрып, басқару жүйесін өлдіге келтіріп, арбыны да сандырмай өзгерту. Инклизивті мемлекет құру, бірақ оны жасауға кездерілер көп. Көшегі қатар оқиғасы - соның дәлелдерінің бірі. Опасыздар мемлекетте төңкеріс жасап, билікті алғылары келді. Құдайға шүкір, ол арама оларға іске асқан жоқ. Бұлардың ендігі ойы - билікті эволюциялық жолмен алып, өздерінің «хазиналық» жасау немесе аны бір аялғы, немере. Күшейтуді билікке аяқтау. Болмаса, соңында қаншама шықпайтын қуыршақты қою. Өркеш майлы сорғы, халыққа аз-маз бірденші лақтырып тастап, өздері құрып алған жекеменшік «Жабық акционерлік қоғамда» отыра бер. Ол бізге керек пе? Оны қолдаспандар Қазақстан құрлымға кетеді! Екінші Сирия болмағанымен, соған жақындаймыз!

Бұл жақсы отырғандарыңның «кезектен тыс бір мерзімге 7 жыл сайлауды Президентке қалды қатысы бар?» - деген сұрақ туғандық мүмкін. Жалпы біз көбінесе мәселені тек бір жағы көреміз. Содан ақияқты көре алмай, пікір айтамыз. Егер Президент келесі сайлауды не 2023 немесе 2024 жылы өткізетін болса, аны жүрген «акционерлер» мен «паразиттер» сақалды сай келіп, өздерінің азаматын алып келді және қапаста отырған «ақандардың» шығарып алады. Олардың ақшасы пішін, не олай, не дайындып отырғандары бір Құдай білді. Ал, олар осы күзде Президент сайлауы болатынын күтпегені анақ.

Сонымен қатар 30 жыл қоғам мен мемлекет ішінде жиналған «көңді» 3 жылда тазалап шығу деген утопия! Қанша жерден басып алатын болсын, ол «көңді» тазалауға уақыт керек. Оның үстіне толық билікті алдында бір жыл толыса. Тоңы онық Тоқаевтың қолына 2022 жылдың қаңтарынан кейін өткен жоқ па? Бірден айтып, «тазалауға» қанша уақыт керек білемізін, әулие емесің! Жұрт мемлекет басқару оңай деп ойлайды. Кейбір пікір ағашыстар өз отбасын айтағанда, кішігірім мекемені де басқара алмайды. Сонымен, мемлекет басшысына «Айгөдінің ат қоразыры» тазалау үшін уақыт керек және аны «акционерлер» біздің шамады ұстақта оларға ынае жоқ екені. Біздің шаруамыз 2029 жылға дейін сайлауды Президентке көмектесіп, азаматтық қоғам жасақтап, ешкім Қазақстанды жеке «Жабық акционерлік қоғам» жасай алмайтынды инклизивті мемлекет құру. Оны жасамазақ Егемендіктен, Тауеуісідіктен айырылмай, Қазақстан бөлшек-бөлшек болып ыдырайды. Онда экономика түгілі, діни де, тілі де, өмірі де болмай қалады. Халқымыз қысып кетеді. Ондай жағдай өткен тарихымызда болды. Тағы бір мәселе. Мемлекетті тазалаудан басқа, оның жаңа архитектурасын құрып, стратегиялық жоспарларды іске асыру қажет. Бұл да уақытты талап етеді. Өзі үйіңді жөндеп, тазалау үшін қанша уақыт жоспар құрасың, қанша уақыт күрделі жөндеуді жасайсың? Иініпін қар. Енді соның миссияһан мемлекет деңгейіне көтер. Соңы проблемаларың миың, миллион, тіпті миллиард есе үлкен шаруалар. Ол 2-3 жылды немесе 5 жылды біте ме? Анада бір інім «қолыма билік берсеңдер, Қазақстанды 6 айда түзеймін» - деген. Адам бірінші өзін түзеген дұрыс. Содан кейін отбасы түзеледі, ауыл түзеледі,

ауданы түзеледі, өңір түзеледі, мемлекеті түзеледі!

Екінші мәселе Тоқаевқа қатысты.

Мемлекеттің басшысы Қазақстанның ішкі және сыртқы саясатын бірден-бір жауап беретін адам. Мемлекет космос ұшағынан да күрделі зор «мошине» екенін жақсы білесіңдер. Бұл «мошине» басқару үшін білім керек, тәжірибе керек, біліктілік керек, стратегиялық ой керек, «тазалық» керек, мінез керек, сабырлық керек, иман керек! Сонымен қатар, әлемде белгілі тұлға, халықаралық қатынастың, оның ішінде көршілерінің құл-сырын жетік білетін адам болуын керек. Ең осы шаблонға Тоқаевты сайлау. Ол жоғары оқу орнын сырттай бітірген «заочник» емес, Мәскеудің МГИМОсын бітірген, қасиет дипломат. Тәжірибе жетеді. Елші де болды. Министр де болды, Премьер-Министр де болды, Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысының орынбасары да болды, Сенаттың төрағасы да болды, Президент те болды. Яғни, мемлекет басқаруға қандай білім, біліктілік, тәжірибе қажет, барынша өзі А.А. ағайын осындай тағы бір қазыған бар ма? Халықаралық жағдайға келетін. Айналалымды «Аю» мен «Айдарлар» торылдап жүр. Тоқаев 30 жылда бұрынғы басшыларымыз бегіне қарай алмаған «Аюға» қазақ дипломатиясының қандай екенін көрсетті. Ұш жүз жыл тізесін батырған елден бір мезетте ат құйрығын үзіп кете алмайтынмыз бес енеден болды. Оны да өз мүдделерін қорғап, шпашасы келгенше бізден айырылғасы жоқ. «Айдарларды» да өз есебі бар. Тек осы екеуінің емес, басқа да біздің стратегиялық еріпестеріміздің сырına Қасекет қанық. Нені айту, нені айтау, нені істеу, нені істемеді бізден жақсы біледі.

Тоқаев өмір бойы мемлекеттік қызметте болды десек, артық айтыпған боламыз. Ал, өңі, оныңмен бірге қызмет жасаған, оның баласымен жасты кейбір пенуеуіңдер оған май, мүлтимиллионерлер! Сонда не, Тоқаев билікте жүріп байлық жинай алмады ма? Онда неше бір мүмкіндіктер болса да оған барған жоқ қой! Бұл нені көрсетеді? Қасекет таза адам! Неге? Себебі, тұқымы текті! «Егі барлаң түпшіме» деген сөз бар. Егер Тоқаев бірдемені жеп қойса, ұрпақ қойса, оның опонеттері баянда сахнаға барлық компроматты шығаратын еді ғой! Кезінде бір тұлға адам айтп еді «Еділ, мемлекет басқару үшін адам Құдайға байлауы керек, әйтпесе нәпсісі дүниенің соңында кетіп қалады» - деп. Яғни, Тоқаев иманы бар адам, Құдайдан қорқатын адам! Тоқаевтың мінезі бар адам екеніңді дәлелі - ол сын сағатта елін тастап қашып кеткен жоқ. «Әтпесем өз ордама өлем» - деп дабын тұрған ұшаққа отырмай, елі оңпасыздарға бермей, халқы қаншәлерден арашап алып қалды. Қарса басын ойласа, қашып кетпей ме? Ондай тәжірибелерді басқа мемлекеттерден көрдік қой. Бас біреулер «ойбай Тоқаев халқың атқызды, қаншәер» - деп даурығуда. Ол аттатын болса, ең бірінші көтерілген Маңғыстау халқы неге аттарымаз! Біз, Самат Мұсабөвевтен 3 қаңтардан бастап ел арасында болдық, бір оқ ұштыған жоқ, бір тамыш қан төгілген жоқ. Оқ ату қаншәлер мен қаскөйлер мемлекет нысандарына шабуылдап, қарусыз сарбаздары қолдарына не түссе сонымен аяусыз ұрып, атты, өлтіре бастағанда, сотарды құрту үшін бұйрылды. Сенбесендер, сол видео интернетте бар, қараңдар. Бұл жерде биліктің үңкерісі келген оңымсыздар барлық жамандықты Президенттің мойнына іліп, өздерін ақ қалғыларға келтірді. Бұл ақпараттық соғыстың әлестері Қазақ мемлекеті бағыты заманнан жауларымен алысып-жұнысып келе жатыр. Өлгерен кездеріміз де болды, құлдыраған кездеріміз де болды. Қазақтың басы біріккенде жауды жеңіп, дамыдық. Ал, ағайын араз болғанда, басымыз бірікпегенде хан, патшаларымыздың басы шабылып, қанға батып, құлдырадық. Осының бәрін Тоқаев білмейді дейсіңдер ме? Оған қайр ұяқты керек. Кезінде Липовицмен соғысты Кутузов Мәскеуді тастап кетті. Астанасын беріп кеткен қолбасшының опасыз деуге болады. Бірақ, ол күш жинап, ақылға салып, сосын соққы беріп, тек Ресейді емес, Еуропаны азат етуге мүмкіндік жасаған жоқ па? Бас қолбасшы М.Кутузов бас қаланы бергенмен, мемлекетті сақтап қалды. «Ұрыста ұтылып, соғыста ұту» деген принцип бар. Тоқаевқа соған барып отыр! Ие, соған сәйкесті керек. Кезінде Липовицмен соғыстың жақсы емес, оны ол өте жақсы білді. Ол халыққа берген уәдесін орындау үшін, елімізде бастаған реформаларын аяқтау үшін осындай қаламаға барып отыр. Әйтпесе қалған мерзімін атқарып жіберіп, демалысқа кетпей ме? Іе бастау үшін ниет керек, оны атқаратын білім керек, басталғасы қиындықтар болады, оны сабыр керек. Бастаған нәрсені аяғына дейін жеткізу керек. Міне, осы принципті Тоқаев жасап отыр! Бірақ сабырдың да шегі бар, ер кезегі үш деген, кеше Үкімет мүшелеріне үшінші рет ескерту берді. Бұл жерде айта кететін бір нәрсе бар. Тоқаев бүкіл қазақстандықтарға, оның ішінде барлық деңгейдегі шеңуеуіңдерге мүмкіндік берді. Түзел, тазала, әділ жұмыс жаса деп. Шане берді. Еділ шеңуеуі немесе Ұлттық компания қызметкерлері жасау жасамаса амау керек! Өз обалдары - өлеріне! Көшегі мәлімдемеден кейін «Еділ - жағымпаз, принциптерін өзгертіп кетіпті» - дейтіндер шықты. Осы күнге шейін біреуге жағымпазданып, «лакей» болған адам емесің. Менімен жақсы араласатын азаматтар біледі. Құдай оңдай «аурудан» аулақ қылсын. Адам сын сағатта сыналады! Адам өлім келгенде де таңдау жасаймы! Менің маңдайыма біреу мылтығын кезеіп «Менің сөзімді қалайды айт» - деп тұрған жоқ! Кезеңіп жатса, оны да көрерміз! Түбі бір өлім!

«Бұл дүниенің құпиясы - әділдік үшін күрес!» - деп Ер Тұтқырыл біл айтқан, Тоқаев әділдік үшін күреске басын тіккен адам! «Баскеспек болса да, тілкеспек жоқ», мен өз жеке басымосы кісіні қолдаймын! Әділ қоғам құрамын деген талпынысы үшін! Өркім өзі пеншкі қойылды. Дұрыс кемеге отыра ма, әділ рет кемеге отыра ма? Жағанды таз жағына шыға ма, әділ бас жағына шыға ма? Таңдау әр адамның өзіне! Себебі Құдай алдында әр қайсымыз жеке жауап береміз! П.С. Жалпы адамның қандай екенін бала сезгіш. Бала жақсы адамға баралды, жаман адамнан қашады. Менің жеті жасаған Алаң деген тұңғыш немерем бар. Өзі көрінген жұмыс қармақ жатып және жаманға және ұнатыпты, өте ақ! Сол немерем өзі көңіледен ауырып, текпатурамымен жатса да Президентің Жолдауын теледидардан жібермеймін, көремін деп келіп қараған. Өзіне Тоқаев ұнайды. Президентің фанаты деуге болады. Егер баланың ақ жүрегін кісіні қабылдаса, ол адам туралы қателеспеген болап!

Сая-саламат болыңыздар! Күрметпен, Еділ ЖАНБЕРДІН, Мәжілісінң депутаты, «Жаңа Қазақстан» депутаттық тобының төл төрағасы 03.09.2022 ж.

АУДАН ӘКІМІ АППАРАТЫНДА – ЖАҢА БАСШЫ

Аудан әкімі Бақытжан Мұқанов дүйсебі күні өткен аппарат жиналысында жергілікті атқарушы билік органы аппаратының жаңа басшысын таныстырды.

Конкурстық іріктеу нәтижесінде Нұра ауданының әкімі аппаратының басшысы лауазымына Жандос Қанапия тағайындалды.

Орда бұзар отырызынан енді ғана асқан Жандос Жұмажановты 1991 жылы Нұра ауданында дүниеге келген. Екі жоғары

білімі бар. Ол еңбек жолын 2014 жылы Астана (қазіргі Нұр-Сұлтан) қаласында Статистика департаментінің жетекші маманы болып бастаған екен. Одан соң Қарағанды облысының Қоғамдық денсаулық сақтау департаментінде қызмет атқарыпты. Жаңа қызметке тағайындалғанға дейін Ж.Қанапия Қарағанды облысы әкімінің аппаратында бас инспектор лауазымын иеленді.

Өз тілшімізден

НАЗНАЧЕН
НОВЫЙ
РУКОВОДИТЕЛЬ
АПШАРАТА
АКИМА
НУРИНСКОГО
РАЙОНА

Аким района Бақытжан Мұқанов на аппаратном совещании представил нового руководителя аппарата акима

Чере конкурсный отбор руководителем аппарата акима Нуринского района был назначен Канания Жандос.

Жандос Жұмажанович Канания родился в 1991 году. Уроженец Нуринского района. Имеет два высших

образования. Трудовую деятельность начал в 2014 году ведущим специалистом Департамента статистики г. Нур-Султан. Работал в департаменте охраны общественного здоровья Карагандинской области. До назначения занимал должность главного инспектора аппарата акима Карагандинской области.

Мезгіл мәселесі

«ЖЫЛЫ ҮЙДЕ – ЖҮТ ЖОҚ»

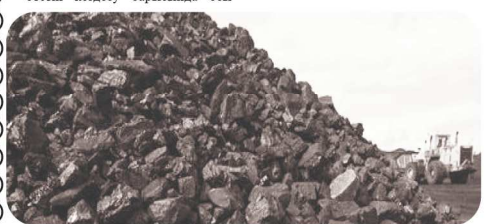
Бүг – халықтың тіршілік тәжірибесінен түбіген тұжырым. Сондықтан, «жәрі құда» қылышың сырттың жақындаған сайын адамдар, әсіресе ауылды өңірлердің тұрғындары қыста жағатын отын қамын уайымдай бастайды.

Аудан әкімінің өткен жұмыла Нұра кентінің халқымен кездесуі кезінде де осы мәселе алдында шықты. Атап айтқанда, нұралықтар көмір өндіру кәсіпорны аудан аумағында орналасқанына қарамастан, отын бағасы қымбаттығына алаңдаулы екендіктерін айтқан болатын. Осы сауалға орай, Бақытжан Мұлықбайұлы «Шұбаркөмір» АҚ басшыларымен басқа да кәсіпорны жетекшілерімен өтетін кездесу барысында осы

мәселені көтеріп, отын бағасын реттеуге тырысатынын жеткізгенді.

Алдағы қыстың жылыту маусымы дайындық мақсатында аудан әкімі Б.Мұқанов Шұбаркөлі, Ерейментау және Борлы көмір кентілерін отын тасымалдайтын «Дикан» ЖШС, «Ермоленко» ЖК кәсіпорындарына барып, олардың көмірдің бағасымен және олардың қолжетімділік мүмкіндігімен танысты. Нақты келіссөздер – алдағы күннің емпісінде.

Өз тілшімізден

Аким Нуринского района Муканов Бақытжан в целях подготовки к отопительному сезону 2022-2023 гг., ознакомился с ценами угля и его наличием, посетив ТОО «Дикан» и ИП «Ермоленко», осуществляющие поставку угля из Шубаркульского, Ерейментауского и Борлинского карьеров.

Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарландыру

1. Жобаның атауы: «Шұбаркөлкөмір» АҚ «Батыс» учаскесі үшін әсер етуге экологиялық рұқсат алуға өтінім материалдары (Шұбаркөл таскөмір кен орынын «Батыс» разрезінің тау-кен жұмыстарының 2019-2047 жж. кезеңіне арналған жоспарына Қоршаған ортаны қорғау бөлімі; Жол берілетін шығарындылар және төгінділер нормативтерінің жоғары (ҚКС); қалдықтарды басқару бағдарламасы; экологиялық бақылау бағдарламасы; табиғатты қорғау материалдарының жоспары).
2. Әсер ету аумағы: Қарағанды облысы, Нұра ауданы.
3. Қоғамдық тыңдаулар көпшілік талқылау түрінде 14.10.2022 жылы, сағат 16:00-де Нұра ауданы, Шұбаркөл ауылы, «Нұра ауданы Шұбаркөл ауылы әкімінің аппараты» ММ, Рыскубеков көшесі 13 мекенжайы бойынша, сондай-ақ ZOOM бейнеконференция бойынша (конференция идентификаторы: 320 844 9619, құпиясөз: 8dxVtQ) арқылы өтеді.
4. Белгіленіп отырған қызметтің бастауы: «Шұбаркөлкөмір» АҚ, ҚР, Қарағанды обл., Қазыбек би атындағы ауданы, Асфальттың к-сі, 18, БСН 020740000236, Басшысы-Президент Ибрагимов Р. С., тел. 8 (7212) 930109, e-mail: shk@erg.kz.
5. Әзірлеуші: ФЗО «Биосфера Қазақстан» ЖШС, 100012, Қазақстан, Қарағанды обл., Қарағанды к., Қазыбек би атындағы аудан, Мұстафин к-сі, 7/2, БСН 071040007864, Өкілі: В.В.Жирков, Байланыс: Тел: 8(7212) 56-17-50, 91-17-52, 8(777) 487-14-15; E-mail: biosfera.krg@mail.ru.
6. Жоба материалдары <https://ecportal.kz> сайтында орналастырылған.
7. Жоба материалдары бойынша қосымша ақпаратты 100012, Қарағанды қаласы, Мұстафин көшесі, 7/2, 408 кабинеті және тел: 8(7212) 56-17-50, 91-17-52, 8(777) 487-14-15; E-mail: biosfera.krg@mail.ru бойынша сұратуға болады.
8. Ескертулер мен ұсыныстар мына сілтеме: <https://ecportal.kz> және мекенжай:
 - 1) 100000 Қарағанды к., Лобода көшесі 20, Қарағанды облысының Іағниг ресурстар және табиғат пайдалануы реттеу басқармасы, эл. мекен-жайы: expertiza.upr.krg@mail.ru; тел 7(7212)568-166;
 - 2) ФЗО «Биосфера Қазақстан» ЖШС, эл. пошта biosfera.krg@mail.ru

Объявление о проведении общественных слушаний

1. Наименование проекта: Материалы заявки на получение экологического разрешения на воздействие для участка «Западный» АО «Шұбаркөлкөмір» (РООС к Плану горных работ разреза «Западный» Шұбаркөлского месторождения каменного угля на период 2019-2047 гг.; проекты нормативов допустимых выбросов (НДВ) и сбросов (НДС; программа управления отходами (ПУО); программа экологического контроля (ПЭК); план природоохранных мероприятий).
2. Территория воздействия: Карагандинская область, Нуринский район.
3. Общественные слушания в форме публичных обсуждений пройдут 14/10/2022года в 16:00 по адресу: Нуринский район, п. Шұбаркөл, ТУ «Аппарат Ақима поселка Шұбаркөл, Нуринского района», ул. Рыскубекова 13, а также в формате видеоконференция связь Зооп (идентификатор конференции: 320 844 9619, пароль: 8dxVtQ).
4. Инициатор намечаемой деятельности: АО «Шұбаркөлкөмір», РК, карагандинская обл., район им. Казыбек би, ул. Асфальттың, 18, БСН 020740000236, Руководитель – Президент Ибрагимов Р.С., тел. 8(7212) 930109, e-mail: shk@erg.kz.
5. Разработчик: ТОО НИЦ «Биосфера Казахстана», 100012, Казахстан, Карагандинская обл., г. Караганда, район имени Казыбек би, ул. Мұстафина, 7/2, БИН 071040007864, Представитель: Жирков В.В., Контакты: Тел: 8(7212) 56-17-50, 91-17-52, 8(777) 487-14-15; E-mail: biosfera.krg@mail.ru.
6. Материалы проекта размещены на сайте: <https://ecportal.kz>.
7. Дополнительно информацию по материалам проекта можно запросить по адресу и номеру телефона: 100012, г. Караганда, улица Мұстафина, 7/2, каб. 408, Тел: 8(7212) 56-17-50, 91-17-52, 8(777) 487-14-15; e-mail: biosfera.krg@mail.ru.
8. Заявления и предложения принимаются на сайте <https://ecportal.kz> и по адресу:
 - 1) 100000 г. Караганда, ул. улица Лободы 20, Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области, эл. адрес: expertiza.upr.krg@mail.ru; тел 7(7212)568-166;
 - 2) ТОО НИЦ «Биосфера Казахстана», эл. почта biosfera.krg@mail.ru.
8. Заявления и предложения принимаются на сайте <https://ecportal.kz> и по адресу:
 - 1) 100000 г. Караганда, ул. улица Лободы 20, Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области, эл. адрес:

Қазақ халқының табиғат құбылыстарына қатысты ерекше сенімдерінің бірі үгірлермен байланысты. Бұл тас дәуіріндегі алғашқы адам қоныстары болғандықтан ба, жоқ әлде үгірлердің қазіргі алам сезіне бермейтін тақсым жасқауына ме, әйтеуір, олардың көпшілігі Әулие аталады. Көп жылдар этнографиялық зерттеулер кезінде Байнаулауды «Қоңыр әулие», Байқашаны Сарыжа жағындағы «Бектау ата», т.б. үгірлерде болған кезінде қазақтың ескі дәстүр мен үгірлерге түнеуге келіп жүргенін көрдім. Әсіресе, Құдай тағаладан бала тілеген немесе десаулығына байланысты келген әйел адамдар көп болады. Байнаулау жерінің көне тарихынан сыр шертетін аяулы ескерткіші – «Қоңыр әулие» немесе «Әулие тас» үгірі Жасыбай көлінен үш шақырым жерде орналасқан. Ертеден бері адамзат баласының мынасы – Бай аяным құт мекені осы жерде деп есептеледі. Аңыздың бір нұсқасында Қоңыр деген әулие осы мыңда жер бетін топпа су басқан заманда өмір сүрген-мыс дейнеді: «Алла тағала пияғыз-пейлі бұзылған халықты топансуына қарқылғанда, өмір бойы өз бастарына пайла іззеймі. біреуді жоғай жоқтай, қауіп-қатерден сақтандырып, дамыл алмайтын, отбасын құрмайтын үш ағайынды: Қоңыр, Қыран, Құлан дегендер Нұқ пайғамбардың келесіне мінсек, ауыр болып кетер, қырсығымыз тиер, оған да жасаған жақсылығымыз болсын деп екі тақтайды құрап мініп, суға қалқан жүре беріпті. Алғаш бәрі мағыр, аушымдығына алып, су қайтанда, оларды осы Байнаулау атауынан шығарыпты. Қоңыр әулие қазіргі Жамбыл жеріндегі тауларын, Қыран Бақтаудың ұшар басын, Құлан Қызылтауды мекендегені туралы аңыздар бар. Қоңыр әулие әркімнің сұраған тілегін беріп, Қыран әулие әркімнің жоғай тауы беріп, келіп жатқан жаулы күншілік жерден көріп, адам болып хабар беріп, сағым болып жоғайлы кетелі екен. Іздегені оңай таптырмайты. Құлан әулие кейде адам, кейде алаң бейнесінде келіп, алаң малшыны амандығына, өсіп-өнуіне жәрдем жасайды екен».

АЙДАҒАРЛЫ-ҚҰДАЙБЕРЛІ ҮҒІРІ

Аңыздар біздің қазақ тарихымыз ең көне, ең туындық, мөлдір бастауларына ұқсайды. Бұл – адамзаттың балалық шығы. Әулетас киелі үгірі туралы белгілі өлетанушы Н.Қошнин XIX ғасырдың соңында «Керекуелі Қыркыралға дейін» аталатын жол жазбасында тамсына жазды: «На Аулне-тас ездит молыты болыные и просто белыне кыртныа, а главыым образом бесидетные жоншыны. Прнзьяаот обыкыовенно под вечер и ночь проводят или в пещере, или где-нибудь вблизи ее. Богатые колит барана и мисо его варят, разложив костер у входа в пещеру. Мисо варится непременно в воде из казана в пещере, оттуда же берут воду для омоивания, пьют ее и особенно поивают ею больные части тела. Вода эта по мнению киргиз имеет целебные свойства. Как мне потом рассказывал один байнаулыский старик – Чыгабай Тасымбаев, мошине делают еде свечу из чия, обернуву его ватой или тряпками, пропитанным жиром от заколотого барана: эти свечи в пещере, в пещере, причем показывают вид, что умяваются огнем и потирают им больное место на теле. Чем больше сжигают свечу, тем

лучше. По тем снам, какие снятся во время снапыа около пещеры, можно судить исполнится или нет просимое. Белыне, в знак жертвы, вешают повсюду лозку-кутин, а богатые как я сказал, колит барана и кладут на казан в пещере дегныи. Эти дегныи, по словам того же Чыгабая, бедняки имеют право ввязть себе, но при этом непременно надо обратиться к святому духу пещеры со словами «таксыр, не сердись, позволь мне ввязть эти дегныи».

Глубокой, немогатеманской старинной вой, конечно, от всех опасныиы обрядов. Татыры не почитают пещеры и если куда и ездят к ней, то из простого любопытства, как и русские. Несмотря на распросы многих из киргиз, я не мог хорошо выяснить, кому молится они в Аулне-тас. От некоторых я слышал рассказ о святом, который жил в пещере – на высоком потоке ея и теперь впадает, будто бы его душа, а по словам других, там есть даже опочивальня святого...»

Жамбыл АРТЫКБАЕВ,
тарих ғылымдарының докторы, профессор

Зайырлылық пен діни сенімнің ара жігін ажыратуға бола ма?

Мемлекеттік құрылымның зайырлылық сипаты Конституцияның бірінші бабымен бекітілген. Соған сәйкес, Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады. Оның ең қымбат қазынасы – адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары.

«Зайырлы мемлекет» ұғымының өзі мемлекеттің дінге қатынасын білдіреді. Зайырлы мемлекет – бұл дінді бірлестіктер мемлекеттен бөлігіннен және мемлекет қандай сапада болсын дінді бірлестіктер мен оның саясатына ықпал жасай алмайды.

Бұл дегеніміз, мемлекет пен діндер арасында ерекше қатынастар орнағанын білдіреді, соның арқасында бірде-бір дін мемлекеттік немесе міндетті болып бекітіле алмайды. Ал, мемлекеттік саясат белгілі бір діннің сенімің ұстанымымен емес, азаматтардың, қоғамның және тұтас мемлекеттің нақты біршілік әрекетін және қауіпсіздігін қамсыздандыру мүддесіне құрылады.

Сонымен бірге, дін өкілдері дінді бірлестіктер атынан мемлекеттік органдардың бақылауына, қалағалауына, саяси міндеттерін орындамайды және олардың қызметтеріне қол сұқпайды. Олар саяси партиялардың қызметтеріне қатыспайды, оларға қаржылай көмек көрсетпейді, саяси қызметпен айналыспайды. Қазақстан Конституциясына (5 бап) сәйкес саяси партиялардың дінді негізге қызмет атқаруына рұқсат етілмейді. Дінді қайраткерлер саяси өмірге жеке өздерінің атынан қатыса алады.

Мемлекет діндерге және олардың өкілдеріне қатысты өзіне бірқатар шектеулер алады. Соның ішінде, егер дінді бірлестіктердің қызметтерінде заңбұзушылық орын алмаса, мемлекет олардың ішкі істеріне араласпайды. Әсіресе, бұл догматикалық мәселелер, яғни ғасырлар бойы қалыптасқан дінді доктриналар мемлекеттік органдардың реттеуші нысаны бола алмайды. Мемлекет азаматтардың дінге қатынастарын анықтауына араласпайды.

Осы орайда Қазақстан өзіне тән дәстүрлері мен зайырлы қоғамы бір мемлекет екенін атап көрсету керек. Зайырлы

республикамызда дін мемлекеттен бөлінгендіктен өз азаматтарының ар-ождан бостандығын қамтамасыз етеді және дәстүрлеріміз бен заңнамаларымызға қайшы келетін қандай да бір әрекеттер арқылы қоғамға өз нормаларын тағысы келетін талпыныстарға қатаң тойтарыс берілетіндігін нақтылап айту керек.

Елімізде қандай да бір ресми немесе міндетті діннің жоқтығын Қазақстандағы мемлекеттік-конфессионалық қарым-қатынастың басты сипаттасы ретінде анықтауға болады. Бұл біздің еліміздің ар-ождан және діни сенім бостандығын мойындайтындығы мен қамтамасыз ететіндігін, азаматтардың өз еркімен және қандай да бір мәжбүрлеуісіз дінге қатынасын анықтай алатынын немесе өзін қандай да бір дімнен байланыстырмай және белгілі бір дінді институттарға жүгіней-ақ өмір сүре алатындығын білдіреді.

Елімізде тіркеліп қызмет атқарып отырған барлық дінді бірлестіктердің берілігі және олардың діни ұстанымдарына тәуелсіз азаматтардың теңдұқтығы қамтамасыз етіледі. Ел Конституциясы әр адамның ар-ождан және діни сенім бостандығын қамсыздандыру және конфессиялық белгісі бойынша шеттегудің кез-келген формасына тыйым салады. Мемлекетіміз дінді ұстанушылар мен ұстанбайтын азаматтардың және әртүрлі дінді бірлестіктер арасында бір-біріне қатынастарға өзара толымдылық пен түсіністіктің орнауына септігін түгізеді.

Зайырлы мемлекетте діннің өзіндік орны бар. Дін мемлекеттен бөлінгенмен, қоғамнан, халықтың болмысынан, тұрмыс-тіршілігінен бөлінбейді.

Дін – ішкі саясаттағы және қоғам азаматтарының рухани өмірі мен мәдениетіндегі аса маңызды факторлардың бірі. Зайырлы мемлекет «дінсіз мемлекет» деген сөз емес. Зайырлы мемлекетте дін текерсе шағараларында, көрінісін дін сенім бостандығы қамтамасыз етіледі.

Зайырлық осы мағынада ондағы барлық мемлекеттік-конфессионалық қатынастар зайырлы заңдарға негізделетін Қазақстанның заманауи құқықтық мемлекет ретінде орнығуы мен қызмет атқаруының негізін құрайтын қағидат болып табылады.

АЗИАТСКИЙ КРЕДИТНЫЙ ФОНД

БЫСТРО, УДОБНО, ДОСТУПНО!

ТЕЛ: 22-4-87

• Сумма от 30 000 тенге до 53 млн. тенге

- Срок от 3-х до 60 месяцев
- Возраст заемщиков от 18 до 80 лет

8 777 700 50 61, 707 392 45 13, 8 707 252 15 22, 8 771 746 80 65

WhatsApp Еркеназ Кашаркельды Ольга

Наш адрес: пос.Нұра, Бизнес Центр, офис 10 ул. Тәуелсіздік, г. 57 Б

Лицензия на осуществление микрофинансовой деятельности № 02.21.0008.М от 04.03.2021 г, выданная Агентством Республики Казахстан по регулированию и развитию финансового рынка